

32314 wet raad leefomgeving en infrastructuur RLI
32323 wet intrekking wet adviesraad gevaarlijke stoffen

Plenaire behandeling, eerste termijn SP

Het is goed dat er af en toe gekeken wordt naar mogelijkheden om de stofkam te halen door het vergader- en adviescircus waarmee de overheid omringd is.

Aan de andere kant moet je dan niet het kind met het badwater weggooien.

Een vorm van onafhankelijke advisering op het gebied van wetgeving en andere beleid met betrekking tot de leefomgeving kan ervoor zorgen dat al te opportunistische manoeuvres op dit terrein worden afgeremd en goede ideeën sneller worden opgenomen in staand beleid van de overheid.

Dat zijn de twee polen waartussen dit wetsvoorstel zich bevindt.

De SP-fractie staat ten principale positief tegenover de integratie van een aantal adviesraden op het gebied van de leefomgeving, maar denkt dat de regering daarbij te ver is doorgeschoten in de richting van het kappen in het adviescircus en te weinig oog heeft voor de maatschappelijke baten van een goed uitgeruste en daardoor goed functionerende raad.

De combinatie van de VROM-raad, raad voor Verkeer en Waterstaat, raad voor het landelijk gebied en Adviesraad Gevaarlijke Stoffen gaat gepaard met zo'n inkrimping dat relevante deskundigheden nog slechts in één persoon vertegenwoordigd zijn.

De deskundigheid op het gebied van gevaarlijke stoffen moet van slechts één lid in de RLI komen.

Los van het gegeven dat dit een vrijwel onmogelijke opgave is voor een persoon doet het ook geen recht aan het principe van de checks & balances.

Mensen hebben niet alleen kennis, deskundigheid, maar ook subjectieve opvattingen.

Om die reden zitten er in de Tweede Kamer 150 leden en geen 15.

Zo is er altijd sprake van interne tegenspraak die voorkomen dat al te subjectieve opvattingen onweersproken blijven.

In de RLI wordt dit principe verlaten.

De totale formatie van de vier adviesraden bedroeg in 2009 nog 41 leden.

De RLI gaat slechts 10 leden tellen.

Dat is geen efficiencyoperatie meer, dat is kaalslag.

Daar komt nog bij dat dit aantal niet eens in de wet geregeld is, de minister zelf kan het met een penne-streek terugbrengen tot acht, vijf of misschien wel één.

In mijn amendement op nr.9 breng ik het aantal leden op 15, inclusief de voorzitter, dat is overigens nog steeds een reductie van ruim 60%.

Daarmee kom ik op een volgend pijnpunt.

De SP-fractie is een voorstander van strikte onafhankelijkheid van adviesorganen van de overheid.

Als we dat niet doen zit je binnen de kortste keren met een circus van politieke benoemingen, dat meewaait met de uitslag van iedere uitslag van de verkiezingen.

De belangrijkste functie van zo'n orgaan wordt dan het bewieroken van het kabinetsbeleid.

Dat is pas echt zonde van de centen.

Ik moet constateren dat dit principe nu met de voeten getreden wordt.

Zo stond een van de huidige leden van de Raad voor het Landelijk gebied nog op de kandidatenlijst van het CDA bij de statenverkiezingen van 2011.

In een commissie van tien leden is een politieke afspiegeling –zo dit al wenselijk zou zijn– nauwelijks denkbaar.

Dan is het onwenselijk dat personen die een politiek-bestuurlijke functie bekleden of recent bekleed hebben lid zijn van de RLI.

Mijn amendement op nr.10 regelt dat en sluit bij de definitie aan bij de de wet APPA.

Dan kom ik op de opheffing van de AGS.

Dat is een dramatisch staaltje opportunisme en kortzichtigheid.

De raad is nog maar in 2004 ingesteld na de vuurwerkkramp.

“Dat nooit meer” riep toen iedereen in koor, we moeten de preventieve aanpak van risico’s op een hoger peil brengen.

We weten nu wat de tijdshorizon is van het langetermijn geheugen van bewindspersonen.

In 2009, vijf jaar na de instelling werd immers weer besloten om de Raad op te doeken.

In strijd met het advies van de evaluatiecommissie onder voorzitterschap van mevrouw Peijs.

De regering stelt dat in de kennislacune op het gebied van gevaarlijke stoffen voorzien is door de oprichting van een Strategisch Kennisplatform, waarin de versnipperde kennis wordt gebundeld en onderzoeken worden afgestemd.

Wat stelt dit kennisplatform voor?

Is het feitelijk niet meer dat een aantal mensen uit de sector die twee keer per jaar om de tafel gaan zitten, of is er ook nog een substantieel secretariaat, met mogelijkheden om publicaties uit te geven, voorlichting en een vraagbaak te organiseren?

Hoe groot die behoefte is blijkt uit de recente brand bij ChemiePack in Moerdijk.

Er zijn in Nederland 400 bedrijven die werken met giftige of explosieve stoffen en vallen onder het Besluit Risico’s Zware Ongevallen.

Zelfs bij regionale milieudiensten is niet alle kennis aanwezig om specifieke risico’s bij deze bedrijven goed te kunnen inschatten en kaders te stellen die de risico’s optimaal indammen.

Om die reden wil de staatssecretaris zelf de vergunningverlening en handhaving bij BRZO bedrijven gaan centraliseren.

Waarom doet hij dat dan niet bij de meer strategische kant van het probleem: de kennisontwikkeling in het veld?

De AGS wordt geïntegreerd in de RLI.

Als er dan toch gebundeld moet worden lijkt het de SP-fractie veel logischer om de AGS aan te haken bij de Raad voor de veiligheid, dan wel te kiezen voor het Engelse model van de Health & Safety Executive, waarbij interne en externe veiligheid, handhaving en preventie in één hand gebracht zijn.

Naar Nederland vertaald zou je dan kunnen aanhaken bij de super-Regionale Uitvoeringsdienst die de vergunningverlening en –handhaving bij de BRZO bedrijven moet gaan doen.

De SP-fractie raad het kabinet dan ook aan om het wetsvoorstel tot opheffing van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen aan te passen en te kiezen voor integratie van de AGS met een organisatie die tot meer synergie kan leiden.

Graag een reactie op beide suggesties voor alternatieven.

Het secretariaat van de RLI krijgt een omvang van 26FTE, gelijk aan de opgetelde omvang van de drie secretariaten van VROM-raad, raad V&W en RLG.

Maar ik mis hierbij de omvang van het secretariaat van de AGS, volgens mij zeven formatieplaatsen, al geldt daar op dit moment een vacaturestop hangende dit wetsvoorstel.

Feitelijk is er dus sprake van een bezuiniging op het secretariaat van ruim 20%.

Zeker omdat het bij de AGS over behoorlijk specialistische kennis gaat is een bezuiniging van 20% wat de SP betreft over de top.

Tenslotte nog een vraag over de verbreding van het aantal betrokkenen bij de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur door de mogelijkheid om commissies in te stellen.

Dat lijkt op het model van de Gezondheidsraad.

Maar zelfs als al die commissieleden hun taak op basis van het principe oud papier liefdewerk zouden uitvoeren kosten commissies geld.

Hoeveel geld is er eigenlijk uitgetrokken voor die belangrijke verbreding en kunnen de minister en de staatssecretaris aannemelijk maken dat dit bedrag toereikend is voor het leveren van kwaliteit, dus meer dan een schaamlap?

Samenvattend, de SP kan met de kanttekening over de onafhankelijke samenstelling instemmen met de integratie van de VROM-raad, Raad Landelijk Gebied en Raad Verkeer en Waterstaat tot Raad voor de Leefomgeving.

Wij kunnen niet instemmen met het integreren van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen in de RLI en vragen de minister om dit wetsvoorstel aan te houden en om te bouwen in de door ons gevraagde richting.

Anders zullen wij tegen wetsvoorstel 32323 stemmen.